

רע"פ 5155/23 - סלביק ריף נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5155/23

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

ה המבקש:

סלביבק ריף

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בבאר שבע ב-עפ"ג 31.5.2023 76310-01-23 מיום 31.5.2023 שניתן על ידי השופטים י' עדן, ג' גدعון ו-ע' כהן;
בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר

בשם המבקש: עו"ד מנשה סלטמן

החלטה

1. לפני בקשה רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בבאר שבע (השופטים י' עדן, ג' גדעון ו-ע' כהן) ב-עפ"ג 31.5.2023 מיום 76310-01-23, במסגרת התקבל באופן חלקיעי ערעור המשיב על גזר דיןו של בית משפט השלום (השופט א' דורון) ב-ת"פ 21-07-5984 מיום 9.11.2022.

2. על פי עובדות כתוב האישום, החל משנת 2016 המבקש עבד כעובד סוציאלי בבית הסוהר הרלונטי (להלן: בית הסוהר). לצד תפקיד זה, שימש גם כאחראי על צילום ותיעוד אירועים בבית הסוהר, ומתוקף זאת הורשה להכנס אליו מצלמות. בשלושה מועדים בסמוך לחודש יולי 2020, בלילות בהם נשאר ללון בבית הסוהר, המבקש הציב מצלמה בתוך קרטון של משחת שניים כשההעודה חשופה, הניח אותה בתוך שקית ותלה אותה על וו לתליית בגדים במקלחת.

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

כך, המבוקש תיעד באמצעות המצלמה את סגל הסוחרים בעת שהתקלחו. בהמשך, צפה בטלפון הניד בקהלות שצילם של חמישה נשות סגל שהתקלחו בעירום.

אחר הדברים האלה, בסמוך לחודש ספטמבר 2020 המבוקשלקח עצין מפלסטיק שהיה בשירותי הסגל, גזר חלק מהספוג שהחזיק את הפרח שביציז, הטמין את המצלמה, חורר את העצין וכיוון את העדשה כך שתקליט את אזור החזה ומיטה של כל מי שהשתמש בשירותים. בהמשך, בתדריות של בין פעמיים בשבוע לפעם בשבועיים, הקליט את חברי הסגל בעודם משתמשים בשירותים. המבוקש צפה בשבועה חברי סגל וכן מספר אסירים שלהם בעירום חלקי בעודם עושים שימושם בשירותים.

במהלך עבודות אחזקה שבוצעו בשירותי הסגל בחודש דצמבר 2020 הבחן אחד האסירים במצלמה ודיוח על כך. בעקבות זאת הגיעו לשירותים אנשי סגל וביהם המבוקש, אשרלקח את המצלמה, הניח אותה על הרצפה וכיבא אותה. בגין המעשים המתוארים, המבוקש הואשם בריבוי עבירות של פגיעה בפרטיות לפי סעיף 2(3) לחוק הגנת הפרטויות, התשמ"א-1981; ומעשים מגונים, לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין, התשל"ג-1977.

3. בית משפט השלום הרשיע את המבוקש במינויס לו בכתב האישום על פי הודהתו, במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש. בಗזר הדין, בית המשפט עמד על פגיעת המבוקש בערכיהם המוגנים, בהם כבוד המתלונים ופרטיותם, זכותם לאוטונומיה על גופם, וכן שמירת האמון בקרוב עובדי בית הסוהר. נקבע כי מידת הפגיעה היא "גבואה במינויס", בשים לב לכך שהמבוקש ניצל את תפקידו ואת האמון שניתן בו להתקנת המצלמה. עוד צוין, כי למשיע המבוקש קדם תכנון מוקדם ומפורט, וכי במשך תקופה ארוכה לא חדל מביצוע העבירות ואף שכלל את דרכיו, תוך שהוער כי יש להניח שאמללא נתפס המכשיר שבעזרתו צילם [...] היה ממשיך במעשהיו עוד ועוד". לאור זאת, נקבע מתחם עונש הולם אחד עבור כל העבירות הנע בין 9 חודשים מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות ל-16 חודשים מאסר בפועל לאחרורי סורג וברית.

4. בגזרת העונש בגדרי המתחם, נשללו הודהתו של המבוקש והבעת חרטה על מעשיו, אשר הובילו לחיסכון בזמן שיפוטי ואף חסכו עדויות מהמתלוונים. בית משפט השלום עמד על כך שהמבוקש השתלב בהליך טיפול, ומשך סבר כי יש לקבוע את עונשו בתחום מתחם העונשה. בסופו של דבר, נגזר על המבוקש עונש של 9 חודשים מאסר בפועל לריצוי בדרכו של עבודות שירות; 10 חודשים מאסר על תנאי, לפחות עבירות של פגיעה בפרטויות, עבירה מין או מעשה מגונה, למשך 3 שנים; וקנס בסך 10,000 ש"ח. כמו כן, נקבע כי המבוקש ישלם פיצוי לנפגעי העבירה בסכום כולל של 30,000 ש"ח.

5. ערעור המשיבה בבית המשפט המחוזי - התקבל באופן חלק. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונשה שנקבע בבית משפט השלום אינו משקף כראוי את ריבוי העבירות, חומרתן ומספר הנפגעים מהן. הוגdag כי המבוקש ביצע את המעשים "טור תכנון וניצול של האמון אשר ניתן בו כבעל תפקיד במסגרת מתќן הכלילאה" וכי למעשה חומרה יתרה בשל האמון שרכשו לו האסירים מתפקידו. בשים לב למדיניות העונשה הנהוגת, נקבע כי מתחייב עונש מאסר בפועל ממשמעותיו וכי מתחם העונשה שלו עתירה המשיבה, הנע בין 18 ל-36 חודשים מאסר בפועל לאחרורי סורג וברית, מבטא כראוי את חומרת המעשים. עוד צוין, כי אף אילו היו קיימים שיקולים שיקומיים ממשמעותיים בעניינו של המבוקש, אין לקבוע את עונשו בתחום מתחם העונשה, וזאת לאור שיקולי עונשה נוספים כהרעתה היחיד והרתעתה

הרבים. לפיכך, בהתאם לכלל שלפיו ערכאת ערעור אינה ממצה את הדיון, הוחלט להחמיר את עונשו של המבוקש ולגזר עליו עונש של 15 חודשים מאסר בפועל בגין סורג ובריח.

6. מכאן הבקשה שלפניי, המופנית כלפי חומרת העונש, ולצדיה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל. לטענת המבוקש, יש לקבל את הבקשה, בין היתר, בשל פער "חריג וקיצוני" בין העונש שנגזר עליו בערכאה הדינית לעונש שגורר עליו ערכאת הערעור. כמו כן, נטען כי בית המשפט המחויז לא נימק כנדרש מדויק מתחם ענישה בין 18 ל-36 חודשים מאסר בפועל וכי מתחם זה חורג מממדיניות העונשה הנוגגת. בנוסף, נטען כי בית המשפט המחויז התעלם בגישה העונש משיקולי שיקום וננתן משקל רב מדי לשיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

7. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבוקש או במקרים בהם עליה חשש לאי-צדק מהותי או עיוות דין (reau"פ 4710/23 רק"יק נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (29.6.2023)). כמו כן, בבקשת רשות ערעור על חומרת העונש מתקבל רק במקרים נדירים בהם ישנה סטייה מהותית מממדיניות העונשה הנוגגת (reau"פ 4155/23 חביב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (5.6.2023)). בבקשתה שלפניי כלל לא ניתן לשאלת עקרונית, והיא אף אינה מעלה חשש לעיוות דין.

8. כפי שנקבע לא אחת, עצם קיומו של פער בחומרת העונש בין הערכאה הדינית לערכאת הערעור אינו מצדיק, ככלצמו, מתן רשות ערעור במסגרת "גלאגול שלישי", אלא יש לבחון אם התוצאה העונשית הסופית שנגזרה על המבוקש הולמת את חומרת מעשיו (ראו מני רבים: רעו"פ 8292/22 לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (12.12.2022); רעו"פ 5749/22 מזרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (1.9.2022)).

9. לעבירות הנעות בידי עובדי מערכת אכיפת החוק המנצלים את הכוח העומד להם מתווך תפקידם, נודעת חומרה רבה. במקרה אחר ציינתי:

"לא אחת עמד בית משפט זה על החומרה היתרה של עבירות המבוצעות בידי בעלי סמכות, ובפרט בידי אנשי אכיפת החוק, לאור הפגיעה הנלוות להן באמון הציבורি ברשות האכיפה. כדי לבצע את תפקידן כהלכה, זכות הרשות לאמן ציבור גובה ביישרם וטויה כוונותיהם של המשרות בהם" (reau"פ 1259/23 מרעי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (12.3.2023)).

בהתאם, נדרש בעבירות אלה מדיניות ענישה נוקשה, אשר יהיה בה כדי להוקיע את המעשים, ולהՐתיע עבריים פוטנציאליים מביצוע עבירות נוספות.

10. המבוקש, עובד סוציאלי שהופקד על שלומם ורווחתם של האסירים, ניצל את האמון שניתן לו ומיקם מצלמות נסתירות במקלחות ובתאי שירותים כדי להקליט אסירים וסוהרים ברגיעיהם הפרטיים ביותר. משחצילה לבצע את זמנו, שב על מעשייו פעמים רבות נוספת, תוך שהוא מוסיף ומשכל את דרכיו. כאמור, רק במקרה נתפס, ויתכן שאלםלא אין היה מסב עוד נזק רב. את אמון האסירים בסגל בית הסוהר, כמו גם את תחושת הביטחון האישית של כל הנפגעים, ייקח זמן רב להשיב.

11. בנגדו לנטען, בית המשפט המ徇ז התייחס בפסק דין לשיקולים שיקומיים וקבע כי אלו אינם כבדי משקל בעניינו של המבקש. כמו כן, נקבע אף אילו נמצא שיקולי שיקום מסוימים יש להתחשב בଘירת העונש גם בשיקולי עונשה אחרים, בהתאם להלכה לפיה שיקולים שיקומיים אינם חותם הכל, והם נשקלים במלאת גזרת העונש לצד שיקולים נוספים (רע"פ 2917/23 וזאנה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (24.5.2023)).

העונש שנגזר על המבקש מבטא אפוא כראוי את חומרת מעשיו, ריבוי העבירות שביצע ומספר הנפגעים מהן אין מדובר בעונש חמיר, וודאי שלא בעיות דין.

12. אשר על כן, הבקשה נדחתת. מילא מתיקת הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל.

ניתנה היום, כ"ג בתמוז התשפ"ג (12.7.2023).

שפט
